תורה אור

מתני׳ המקבל שדה מחבירו לשנים מועטות לא יזרענה פשתן ואין לו בקורות שקמה. קיבלה הימנו לז׳ שנים: שנה ראשונה יזרענה פשתן ויש לו בקורות שקמה: **גמ׳** אמר אביי בקורות שקמה אין לו, בשבח שקמה יש לו. ורבא אמר אפילו בשבח שקמה נמי אין לו. מיתיבי: המקבל שדה מחבירו והגיע זמנו לצאת שמין לו. מאי לאו שמין לו בשבח שקמה? לא, שמין לו ירקא וסילקא. ירקא וסילקא, נעקור ונשקול! בדלא מטא יומא דשוקא. ת״ש: המקבל שדה מחבירו והגיע שביעית שמין לו. שביעית מי קא מפקעא ארעא? אלא אימא: המקבל שדה מחבירו והגיע יובל שמין לו. ואבתי יובל מי מפקע? קבלנות "לצמיתות" אמר רחמנא! אלא אימא: הלוקח שדה מחבירו והגיע יובל שמין לו. וכי תימא ה״נ שמין לו בירקא וסילקא, סילקא וירקא ביובל הפקירא הוא! אלא לאו בשבח שקמה? תרגמא אביי אליבא דרבא: שאני התם דאמר קרא "ויצא ממכר בית" (ויקרא כה) ממכר חוזר, שבח אינו חוזר. ונגמר מיניה? התם זביני מעליא הוא, ויובל אפקעתא דמלכא היא. רב פפא קביל ארעא לאספסתא, קדחו בה תאלי. כי קא מסתלק אמר להו: הבו לי שבחא. א״ל רב שישא בריה דרב אידי לרב פפא: אלא מעתה דיקלא ואלים ה״נ דבעי מר שבחיה? א״ל: התם לאו אדעתא דהכי נחית. אנא, הכא אדעתא דהכי נחיתנא. כמאן, כאביי דאמר בשבח שקמה יש לו? אפילו תימא כרבא, התם לית ליה פסידא, הכא איכא פסידא. א״ל: מאי פסדתיך? ידא דאספסתא, שקול ידא דאספסתא וזיל. אמר ליה: אנא כורכמא רישקא רבאי. א״ל: גלית ארעתך דלמשקל ואסתלוקי עבדת. (א) שקול כורכמא רישקא וזיל, אין לך אלא דמי עצים בלבד. רב ביבי בר אביי קביל ארעא ואהדר ליה משוניתא, קדחו ביה זרדתא. כי קא מסתלק אמר להו: הבו לי שבחאי. אמר רב פפי: משום דאתיתו ממולאי אמריתו מילי מולייתא? אפילו רב פפא לא אמר אלא דאית ליה פסידא, הכא מאי פסידא אית לך? רב יוסף הוה ליה ההוא שתלא, שכיב ושבק חמשה חתנוותא. אמר: עד האידנא חד, השתא חמשה. עד האידנא לא הוו סמכו אהדדי ולא מפסדו לי, השתא חמשה סמכו אהדדי ומפסדו לי. אמר להו: אי שקליתו שבחייכו ומסתלקיתו מוטב, ואי לא מסליקנא לכו בלא שבחא. דאמר רב יהודה ואיתימא רב הונא ואיתימא ר״נ: האי שתלא דשכיב, יורשים דיליה מסתלקין להו בלא שבחא. ולאו מילתא היא. ההוא שתלא דאמר להו: אי מפסדינא (ב) מסלקנא, אפסיד. אמר רב יהודה: מסתלק בלא שבחא. רב כהנא אמר: מסתלק ושקיל שבחא. ומודה רב כהנא דאי אמר אי פסידנא מסתלקנא בלא שבחא, מסתלק בלא שבחא. רבא אמר: אסמכתא היא, ואסמכתא לא קניא. [לעיל סו. וש״נ] ולרבא מאי שנא מהא דתנן: [לעיל קד.] אם אוביר ולא אעביד אשלם במיטבא? התם מאי דאפסיד משלם, הכא מאי דאפסיד מנכינן ליה ואידך יהבינן ליה. רוניא שתלא דרבינא הוה, אפסיד, סלקיה. אתא לקמיה דרבא, א״ל: חזי מר מאי קא עביד לי! א״ל: שפיר עביד. א״ל: הא לא התרה בי! א״ל: לא צריכא להתרות. רבא לטעמיה, דאמר רבא: מקרי דרדקי, שתלא, טבחא, ואומנא, וספר

מתני׳ לשנים מועטות. פחות מז׳ שנים: **לא יזרענה פשתן.** שזרע פשתן מכחיש בארץ הרבה ואינה חוזרת ליושנה עד ז׳ שנים, והא לא מיתוקמא אלא בחכירות דאי בקבלנות מאי דבעי ליזרע שהרי הבעלים חולקין בו: **ואין לו בקורות שקמה.** ען סרק הוא וקוצצין ענפיו לקורות הבנין והן חוזרין וגדילין (ג) ופחות מז׳ שנים אין נעשות קורות הלכך קיבלה לפחות מז׳ שנים לא יקוץ קורות שבה דלאו אדעתא דקורות נחית דבשנים מועטות אינם חוזרים לקורות אבל קיבלה לז׳ שנים שנה ראשונה זורעה פשתן, וקוצץ שנה ראשונה שקמה שבה: **גמ׳ שבח שקמה יש לו.** עשו והשביחו שמין לו שבחם לכשיסתלק: **לצמיתות אמר רחמנא.** מי שאילולי יובל היתה נצמתת דכתיב (ויקרא כה) "והארץ לא תמכר לצמיתות": **וניגמר מיניה.** (ד) דמקבל: **התם זביני מעליא הוא.** וכל כמה דאשבחא ארעא ברשותיה אשבחא וארעא דהדרא משום דיובל אפקעתא דמלכא הוא ומאי דלא פקע מלכא לא מפקע: ממכר אפקע, שבחא לא פקע: **קדחי בה תאלי.** צמחו בה אילנות: **דיקלא ואלים.** קיבל הימנו אילן לפירותיו כך וכך שנים ונתעבה והגבירו עיקרו ה״נ וכו׳: **לאו אדעתא דהכי נחת.** אלא לאכילת פירות, הכא אדעתא דהכי נחת לכל אשר יצמח בה: **התם לית ליה פסידא.** כל מה שהשביח שקמה לא מנע ממנו חרישה וזריעה: **ידא דאספסתא.** מקום הדקלין היה זורע אספסתא "ידא" כמו (במדבר ב) איש על ידו: **אנא כורכמא ריסקא רבאי.** אני הייתי מגדל במקומן כרכום שדמיו יקרין: **א״ל.** מדקאמרת "כורכמא ריסקא רבאי" שהוא דבר הנקצר בכל שנה ולא אמרת "אנא תאלי הייתי נוטע בה למישקל שבחייהו" גלית אדעתך דלא נחתת להא ארעא אדעתא למיעבד בה מידי דבר קיימא למיסם ליה שבחיה ומפיק אלא מידי דתיעקריה ותיסקליה ותיזיל, כי מסתלקת שקול "כורכמך ריסקך" אותו "כורכמא ריסקא" דהיינו האלי שקיימו בה, עקור אותו ולך, וכשתבא לעקור אינו אלא עצים, וזה יתן לך "דמי עצים": **אהדר ליה משוניתא.** הגביהו סביב גבוליה כעין שן הר: **קדחי ביה זרדתא.** בההיא משוניתא צמחו בה אילנות של עוזרדין קודמיי״ר בלע״ז: **ממולאי.** *מבית עלי שהיה ממשפחה רעועה: **אמריתו מילי מולייתא.** דברים גבנונים לשון מולית במוליא במו״ק (דף י:) גבשושית: **אפילו רב פפא.** דבעי שכר שבחא דתאלי: **דאית ליה פסידא.** שנמחו במקום הראוי לזריעה: **הכא מאי פסידא איכא.** במשוניתא אין דרך לזרוע: **שתלא.** נוטע כרם בקרקע בעל הבית ועליו להיות אריס כל הימים ונוטל מחצה בפירות: **אפסיד.** מאי דאשבח כבר מיהו אכתי הוה שבחו ומיסתלקנא דקאמר בלא שבחא קאמר: **ורב כהנא אמר וכו׳.** דה״ק אי מפסידנא מסתליקנא על כרחי ושקילנא מאי דאשבחי: **לא קניא.** ואפילו "אסתלק" [ואפי׳ אמר הכי כצ״ל] הכי לא מסלקינן ליה בלא שבחא: **מאי דאפסיד מנכינן ליה.** שיימינן מאי דמטי לבעל הבית בהפסד ומנכינן ליה מחלקו דשתלא בשבח: **אומנא.** *מוהל תינוקות: **כמותרין ועומדין דמי.** לסלקינהו: **מקרי דרדקי.** פסידא דלא הדר הוא דשבשתא כיון דעל על:

אלא מעתה דיקלא ואלים ה״נ. דבעי מר שבחא באלימות הדקל הא ודאי אפילו לאביי לית ליה דדוקא בשבח שקמה דליכא פרי אלא שבח דגידול ענפים קאמר אביי דיש לו דאדעתייהו נחת אבל אדעתא דאלימות הדקל לא נחת ה״נ מר לא נחת אדעתא דתאלי אלא אדעתא דאספסתא א״ל התם ודאי לאו אדעתא דהכי נחת כדקאמרת אבל אנא (ה) נחתינא למה שיצמיח הקרקע דהיינו אספסתא ואלו צמחו במקומה: **כמאן** כאביי. דאילו לרבא דאמר בשבח שקמה אין לו אע״ג דאיכא למימר דאדעתא דהכי נחית ומשני דאפילו תימא כרבא דהתם כו׳: **אין** לך אלא דמי עצים בלבד. [א] ואע״ג דבסוף פרק השואל (לעיל דף קא. ושם) אמר דמצי למימר זיתי אני נוטל אי לאו משום ישוב א״י הכא לא מצי אמר ליה [ב] דמיירי דהני תאלי לא היו ראוים לנוטעם במקום אחר ואם היה נוטלם היו מתים ולא היו שוים אלא לגזיזים א״נ מדלא א״ל תאלי הוה נטענא אלא כורכמא דריסקא שמשעוקרין אותן אין נוטעין אותן במקום אחר גלית אדעתיך שלא היית חושש בדבר שראוי לנוטען ולכך אין לך אלא דמי עצים [ג] וכגון שהתאלי לא היו מכחישין אותו יותר מאספסתא וכורכמא דריסקא שאם לא כן לא יכול לומר תאלי הוה נטענא שהרי לאספסתא קבלה:

עין משפט נר מצוה

פב א ב מיי׳ פ״ח מהלכות שכירות הלכה ג יוד טוש״ע ח״מ סי׳ שכה:

פג ג מיי׳ שם טור ח״מ שם:

פד ד ה ו מיי׳ שם סמג שם טוש״ע ח״מ סי׳ שכז סעיף א:

פה ז ח ט מיי׳ פי״א מהלכות שמיטה הלכה א סמג לאוין ערה:

פו י כ מיי׳ פ״ח מהל׳ שכירות הלכה י סמג עשין פט טוש״ע ח״מ סי׳ שכה:

פז ל טוש״ע ח״מ סי׳ שכט:

פח מ נ מיי׳ פ״י מהל׳ שכירות הלכה ו סמג שם טוש״ע ח״מ סי׳ של סעיף ג:

פט ס מיי׳ פ״י מהלכות שכירות הלכה ז ועיין בהשגות ובמגיד משנה סמג עשין פח טוש״ע ח״מ סי׳ שו סעיף ח:

◆

הגהות הב״ח

(א) גמ׳ שקול כורכמא: (ב) שם מפסדינא מסתלקנא אפסיד: (ג) רש״י ד״ה ואין לו וכו׳ ובפחות מז׳ שנים: (ד) ד״ה ונגמר מיניה למקבל: (ה) תוס׳ ד״ה אלא וכו׳ אבל אנא הכא נחתינא:

מסורת הש״ס

[שבת נב: וש״נ]

[לעיל נט. קו.]

יבמות עה: כתובות פה. ב״ב קלז: שם קנח. [עירובין כה:]

ובערוך פירש ממולאי שם מקום והייתי ראיה מברכות ... רבה פכ״ט וע״ש

ב״ב כא:

ולעיל נז. פי׳ רש״י אומנא מקיז דם. רש״ל

הגהות הגר״א

[א] תוס׳ ד״ה אין לך ואע״ג וכו׳. נ״ב ואף דאמר שם ביורד לשדה כו׳ לאחר ליטלנו משום כמשא דארעא וקי״ל כהאי ליטלנו. תוס׳ אולי לשיטתייהו שכתבו למטה וכגון שהתאלי כו׳ אבל הטור ס״ל דבאמת שמכחישין כמ״ש למטה לכן כתב שנוטל דמי נטיעות העומדין ליטע וכמ״ש תוס׳ שם בד״ה ולא אמר כו׳: [ב] שם דמיירי כו׳. נ״ב וכ״פ הטור וכ״ה אבל הרמב״ם וש״ע השמיטו וכתירוץ השני של תוס׳: [ג] שם וכגון כו׳. נ״ב אבל הטור השמיטו דס״ל דעובדא דהכא הוא במקבל ועי׳ רש״י ק״ו ע״ב במתני׳ ד״ה לא יזרענה כו׳ והרמב״ן שם דאוסר בכל ענין במקבל א״ל לגילוי דעתו דלמשקל ואסתלוקי כו׳ ולכן השמיטו הרמב״ם לפי שכתב כדין אלא מקבל על המתני׳ דכאן ודלא כדעת רש״י דמתני׳ כאן ד״ה לא יזרענה פשתן כו׳ ורש״י אזיל לשיטתו כנ״ל (ועמ״ש רבינו בח״מ סי׳ שכה ס״ק ד):

*וספר מתא כולן כמותרין ועומדין דמי, כללא דמילתא כל פסידא דלא הדר כמותרין ועומדין דמי. ההוא שתלא דאמר להו הבו לי שבחאי דבעינא למיסק לארעא דישראל, אתא לקמיה דרב פפא בר שמואל אמר להו הבו ליה שבחיה, א"ל רבא איהו אשבח ארעא לא אשבח? א"ל אנא פלגא דשבחא קאמינא לך, א"ל עד האידנא הוה שקיל בעל הבית פלגא ושתלא פלגא השתא בעי למיתב מנתא לאריסא! א"ל ריבעא דשבחא קאמינא, סבר רב אשי למימר ריבעא דהוא דנקא דאמר רב מניומי בריה דרב נחומי באתרא דשקיל שתלא פלגא ואריסא תילתא האי שתלא דבעי לאסתלוקי יהבינן ליה שבחא ומסלקינן ליה כי היכי דלא נמטייה הפסד לבעל הבית אי אמרת בשלמא ריבעא דהוא דנקא שפיר אלא אי אמרת ריבעא ממש לא מטי ליה פסידא לבעל הבית פלגא דנקא! א"ל רב אחא בריה דרב יוסף לרב אשי ולימא ליה אנת מנתא דילך הב ליה לאריסא ואנא מנתא דילי מאי דבעינא עבידנא ביה, אמר כי מטית לשחיטת קדשים תא ואקשי לי. גופא אמר רב מניומי בריה דרב נחומי באתרא דשקיל שתלא פלגא ואריסא תילתא האי שתלא דבעי (א) לאיסתלוקי יהבינן ליה שבחיה ומסלקינן ליה כי היכי דלא ליפסוד בעל הבית. אמר רב מניומי בריה דרב נחומי קופא סבא פלגא, שטפה נהרא ריבעא. *ההוא גברא דמשכין פרדיסא לחבריה לעשר שנין וקש לחמש שנין אביי אמר פירא הוי רבא אמר קרנא הוי וילקח בו קרקע והוא אוכל פירות. מתיבי *יבש האילן או נקצץ שניהם אסורים בו כיצד יעשו ימכרו לעצים וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות מאי לאו יבש דומיא דנקצץ מה נקצץ בזמנו אף יבש בזמנו וקתני ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות אלמא קרנא הוי? לא, נקצץ דומיא דיבש מה יבש בלא זמנו אף נקצץ בלא זמנו ת"ש *נפלו לה גפנים וזיתים זקנים ימכרו

א"נ הא פלגא בשבחא קאמינא. כדרך שאר שתלים שאינן מסתלקין: **השתא קבעי למיתב מנתא לאריסא.** כלומר כיון דמיסתלק לו בלא זמנו אמאי שקיל פלגא בשבחא עד האידנא הוה שקיל בעל הבית פלגא בפירות וזה היה עושה בה כל עבודתו כמשפט אריסין: **השתא קבעי למיתב מנתא לאריסא.** עכשיו זה יטול כל המגיע לו וילך ועל בעל הבית ליטול עבודת הכרם ויצטרך לתתה לאריסא ודרך אריס שיורד לכרם נטוע ליטול שליש בפירות נמצא בעל הבית מפסיד שליש ממחציתו בכל שנה: **ריבעא דשבחא.** לקמן מפרש ואזיל: **סבר רב אשי למימר ריבעא.** דתרי תילתי המגיעין לבעל הבית {מחצית השליש שיצטרך ליתן לאריסים שיורד לה} דהוא דנקא בכל שבח הכרם כגון אם השבח שש דינרים יוציא מהן שליש שעתיד ליתן לאריסים נותרו ד' דינרין, מהן יטול השתל דינר והיינו ריבעא במאי דמטא לבעל הבית דהוא דנקא דשבחא כוליה: **דנקא.** שתות: **דאמר רב מניומי באתרא דשקיל שתלא פלגא.** בפירות ועושה עבודה לעולם: **ואריסא תילתא.** אריס היורד לתוך הכרם גמורה ועובדה נוטל שליש בפירות: **האי שתלא דבעי איסתלוקי.** שיימינן ליה כי היכי דלא נפסיד בעל הבית כלומר מעיינין במילתא למיתב ליה כי היכי דלא נמטייה פסידא לבעל הבית בסילוק של זה: **אי אמרת בשלמא דנקא** שקיל שתלא שפיר דהכי הדר שקיל אריסיה תילתא הרי ג' דינרין בין שניהן פש ליה פלגא דבעל הבית כדהוה שקל עד השתא: **אלא אי אמרת ריבעא ממש.** דינר וחצי והאריס יטול שליש שהן ב' דינרין: **פסידא לבעה"ב.** חצי דינר ממחציתו: **ולימא ליה.** שתלא הנת מנתא דידך הב ליה לאריסא שיטרח בו החצי שלך שהיה מוטל עלי לעשות ואתה אוכל פירות הב ליה לאריסא ועלי לנכות מחלקי כפי המגיע לו והיינו ריבעא ממש דינר וחצי כילך* טול אתה שלשה רבעי הכרם לחלוק מהן התן השליש לאריסים נמצאת אוכל כל השנה חצי פירות הכרם בלא יגיעה: **מנתא דידי מאי דבעינא עבידנא ביה.** אני אמכור לאחרים הרביע המגיע לידי ולא שייך גבאי למיתן מנתא לאריסא דהא מזבנינא ומסתלקנא, הקונה ירד ויעשה ויאכל, ואם באת לקנותו הרי אין עלי לעשות לך ותאכל את פירותי בחנם, אם תתנהו לאחרים לישקול מגיה וביה שוה חצי דינר והדינר ישאר לך והיינו תרי תילתי שהרי עכשיו אתה קונה ממני ולעולם ריבעא ממש קאמר רב פפא (ואין בעל הבית מפסיד כלום שעד עתה היה אוכל חצי הפירות ומעתה אוכל ב' שלישים דהיינו ד' דינרים): **כי מטית לשחיטת קדשים.** הכרתי בך שאתה חדוד ויודע להעמיק ולהקשות וכי מטית למסכת זבחים שהיא עמוקה תא אקשי לי ואתן לב לתרץ לפי שאלתך, ויש אומרים דחויי מדחיה, ולא היא דעל כרחיך קבולי קיבלה חדא דקושיא מעליא היא ועוד מדקאמר "קסבר רב אשי למימר" מכלל דמסקנא לאו הכי הוא: **קופא סבא פלגא.** גפן שהזקינה בכרם הרי הוא כשאר זמורות שחולקין בהם ונוטל בה שתלא פלגא כשאר פירות דכיון דאורחא בהכי אדעתא דהכי נחת: **שטפה נהר.** ובאו לחלק העצים הוה ליה כי שתלא דמיסתלק בלא זמניה ושקיל ריבעא, שטפה נהרא פעמים שעוקרין לגמרי, ופעמים ששוטף את הקרקע ומכחישו ואין ראוי לנמוח בו כלום עד זמן מרובה: **ההוא גברא דמשכין פרדיסא לחבריה.** משכן לו כרם במשכנתא דסורא ח"כ בנכייתא: **וקש.** הזקין, ובזמנו, שהיה ראוי לכך: **פירא הוי.** עצים שבו ויטלם המלוה: **יבש האילן.** במשכנתא קאי: **מה נקצץ בזמנו.** שאין אדם קוצץ אילן שעושה פירות אלא *בזמנו שחדל לו מעשות פרי: **בלא זמנו.** ומודה אביי בלא זמנו שחדל לעשות פרי דכיון דלאו אורחיה לאו פירא הוא ולאו אדעתא דהכי נחת: **נפלו לה.** לאשה, מכניסת, מת אביה ונפלו לה בירושה: ימכרו

וספר מתא כמותרין ועומדין. פי' בקונטרס משום דשבשתא כיון דעל על לכך חשיב פסידא דלא הדר וליתא דרבא גופיה אית ליה בפ' לא יחפור (ב"ב דף כא. ושם) דשבשתא ממילא נפקא אלא להכי קרי ליה הכא פסידא דלא הדר לפי שבאותה שעה שלימדו שיבושים נתבטל לו לימוד של אמת:

מסלקינן (נעיל) להו בלא שבחא ולאו מילתא היא. פי' ריב"ן שלא אמר דבר זה מעולם אלא להפחידו אמר כן ותימה דאם לא אמר מעולם למה הזכיר כל כך אמוראים רב הונא ואיתימא רב יהודה ואיתימא כו' וי"ל דרב יוסף לא הזכיר אלא אחד מהם ובני בית המדרש נסתפקו בין אלו איזה מהן הזכיר: **רבא** אמר קרנא הוי. וא"ת והא קופא סבא פלגא ודוחק לומר דפליג רבא אדרב מניומי וי"ל דקופא סבא פלגא משום דשתלא שקיל אפילו בגוף הקרקע פלגא וכי מסתלק בלא זמניה הוא דשקיל ריבעא משום דעליו לשלם אפילו מה שהבעל יצטרך ליתן לאחרים שישמור חלקו שהיה מוטל על השתלא לשמור וכן שטפה נהרא ריבעא דאדעתא דהכי נחית שאם יסתלק בלא זימניה באיזה ענין שיסתלק שלא יקח אלא ריבעא ובקופא סבא שאין עוד מה לשמור שקיל פלגא אבל הכא המלוה אין לו בגוף כלום אלא בפירות:

מה נקצץ בזמנו. דאין דרך לקוצץ שלא בזמנו ולהפסיד פירות ועוד דאמרינן בפרק לא יחפור (ב"ב דף כו.) האי דיקלא דטעון קבא אסור למיקציה ואית דגרסי איפכא יבש בזמנו ואין נראה לר"י: **לא** מה יבש שלא בזמנו. יבש משמע שלא בזמנו מדלא קתני הזקין ואע"ג דהזקין נמי משמע שלא בזמנו כדאמרינן בסמוך אימא והזקינו הזקינו משמע בין בזמנו בין שלא בזמנו אבל יבש לא משמע אלא שלא בזמנו: **אף** נקצץ שלא בזמנו. וא"ת ואמאי איצטריך למימר אף נקצץ שלא בזמנו והא מעיקרא לא פריך אלא מיבש דהוה דומיא דנקצץ אבל מנקצץ בזמנו לא פריך משום דאיכא למימר דנקצץ בזמנו היינו לאחר שיבש שלא בזמנו והשתא דשני ליה מיבש תו לא קשיא ליה לאביי וי"ל דמעיקרא נמי קשיא ליה מנקצץ דנקצץ משמע סתמא אחר שיבש בזמנו כמו שדרכו והא דקאמר מה נקצץ בזמנו אף יבש בזמנו משום שרוצה להקשות משניהם אי נמי לא איצטריך אלא לאפוקי דלא נידוק איפכא נקצץ דומיא דיבש כדמשני בתר הכי:

נפלו לה זיתים זקנים ימכרו וילקח בהן קרקע ובעל אוכל פירות. אבל לא יקוץ עצים אלמא קרנא הוי וקשה לאביי דאמר עצים פרי הוי במקום שאין פרי אחר ותימה דמאי פריך דהתם ע"כ מיירי שעושין קצת פירות מדפליג התם *רבי יהודה ואמר לא תמכור מפני שבח בית אביה ומוקי ליה התם בשדה שאינה שלה ואי ליכא פירות כלל מה שבח בית אביה יש הלא בעל השדה לא יניחם לעמוד שם יותר אחר שנתייבשו והבעל יקוץ אותם לעצים וכן משמע נמי מעיקרא דבעי לאוקמי פלוגתייהו בנפלו לה זיתים בשדה שלה ופליגי אבל בשדה שאינה שלה דברי הכל ימכרם ופריך והא עבדים ושפחות זקנים דהוי כנפלו בשדה שאינה שלה ופליגי והנהו עבדים ושפחות ע"כ כשעושין

צא א ב מיי' פ"י מהל' שכירות הלכה ו טור ש"ע ח"מ סי' שכ סעיף ג:

צא ג ד טוש"ע שם סעיף ד:

צב ה ו מיי' פ"ז מהל' שכירות הלכה ה [רב אלפס כאן ועוד בפ"ו דף קיג.]:

צג ז מיי' פכ"ב מהל' אישות הלכה כג וחזר מפירושו שם פסק כתנא קמא סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סי' פה סעיף יד:

[מקרי דרדקי כמותרין ועומדין כג"ן]

[וע"ע תוס' ב"ב כא. ד"ה בספר מתא]

נושא

מבנה

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' שתלא דבעי לאיסתלוקא:

◆

גליון הש"ס

גמ' גופא א"ר מניומי בשיטה מקובלת כ' בשם הרא"ש אע"פ שלא חידש בה דבר קאמר גופא משום דבעי מימר בה וכה"ג איתא בהגוזל קמא דף קי ע"א:

מבנה

קושיות על אביי

[עי' פרש"י ותוס' ב"ב כח:]

[ע' כתובות נה:]

לעיל עט.

כתובות עט:

ר"מ מ"ז ופי' רש"ל וה"ח

ס"א רשב"ג